

Georgiens kulturarv berättar om landets plats i världshistorien

Georgien rymmer flera Unescolistade världsarv och immateriella kulturarv. Tillsammans berättar de om ett land där mänsklighetens tidiga historia möter levande traditioner inom vin, sång och skriftspråk.

I Georgien möts flera lager av världshistoria på en liten geografisk yta. Här finns medeltida kyrkor, kloster, bergsbyar och skyddade naturområden på Unescos världsarvslista, men också levande traditioner som fortfarande präglar landets identitet. Bland dem finns qvevri-metoden för vinframställning, georgisk polyfonisk sång och den levande kulturen kring det georgiska alfabetets tre skriftsystem.

Qvevri-vinframställningen bygger på att vin jäser och lagras i stora lerkärl nedgrävda i marken. Metoden är nära förknippad med Georgiens långa vintradition, ofta omtalad som den äldsta i världen, liksom med landets matkultur och sociala måltidstraditioner.

Den månghundraåriga polyfoniska sångtraditionen lever vidare i allt från kyrkor och byfester till traditionella supra-middagar. Flera självständiga stämmor vävs samman i komplexa harmonier, ibland med den karakteristiska falsettsången krimanchuli. Unesco beskriver traditionen som ett kulturarvsmässigt mästerverk.

Det georgiska alfabetet är ett av världens få helt unika skriftsystem, olikt såväl latin som kyrilliska och grekiska, och var officiellt skriftspråk redan under 300-talet före vår tid. Som immateriellt kulturarv räknas den levande traditionen kring alfabetets tre skrivformer: Asomtavruli, som främst syns i historiska steninskriftioner och kyrkor, Nuskhuri, som utvecklades för religiösa handskrifter, samt Mkhedruli, som används i dagens litteratur, medier och gatubild.

På Unescos världsarvslista finns också flera av Georgiens mest betydelsefulla platser. De historiska kyrkorna i Mtskheta, Gelatiklostret i Imeretien och bergsbyarna i Ushguli i Svaneti berättar om landets religiösa, arkitektoniska och kulturella utveckling genom fresker, inskriftioner, klostertraditioner och svanetiska försvarstorn. Även de kolchiska regnskogarna och våtmarkerna längs Svarta havets kust är listade som några av landets viktigaste naturarv.

Georgiens roll i mänsklighetens historia sträcker sig samtidigt ännu längre tillbaka i tiden. I Dmanisi hittades 1991 flera 1,8 miljoner år gamla lämningar av tidiga människor – däribland skallar, käkar och ett ofullständigt skelett – som förändrade forskarnas syn på Europas tidiga historia. Tidslinjen för människans närvaro i Europa flyttades tillbaka med hundratusentals år och Dmanisi betraktas i dag som den äldsta kända mänskliga bosättningen i Europa. Fynden har bidragit till ny kunskap om människans tidiga migration, kroppsliga utveckling och levnadssätt – och de två rekonstruerade ansiktena döpta Zezva och Mzia, baserade på fynden i Dmanisi, har blivit symboler för Georgiens plats i berättelsen om Europas första invånare.

Kontakt:

Visit Georgia

E-post: info@gnta.ge

Webb: georgia.travel